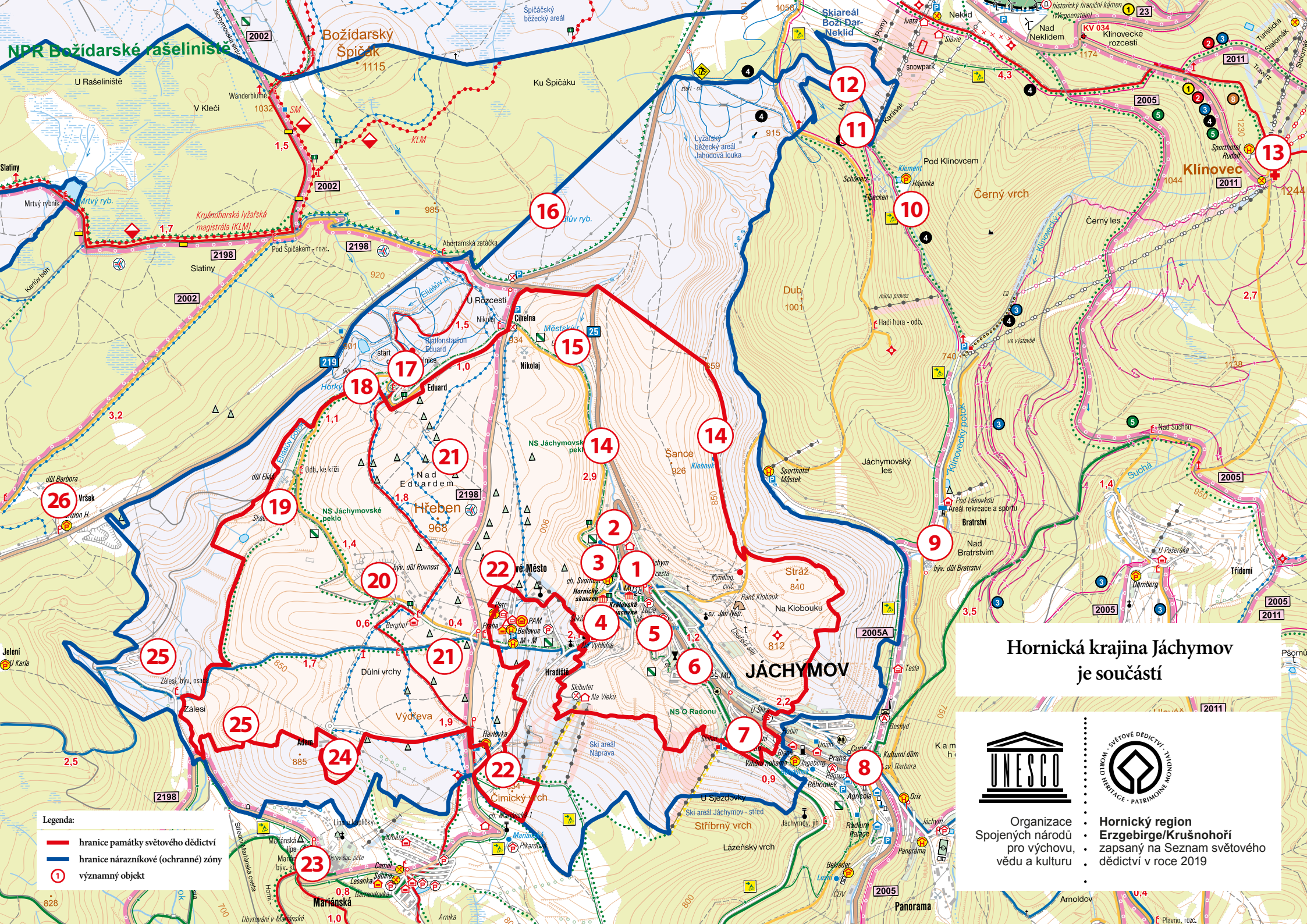

- Legenda:
- hranice památky světového dědictví
 - hranice nárazníkové (ochranné) zóny
 - ① významný objekt

Hornická krajina Jáchymov
je součástí

Organizace
Spojených národů
pro výchovu,
vědu a kulturu

Hornický region
Erzgebirge/Krušnohoří
zapsaný na Seznam světového
dědictví v roce 2019

Hornická krajina Jáchymov / Bergbaulandschaft Jáchymov

1) Město Jáchymov / Stadt Jáchymov (Joachimsthal)

Stříbrná metropole Krušných hor založená v r. 1516, ve 30. letech 16. st. největší producent stříbra na světě. V Královské mincovně od r. 1520 raženy slavné jáchymovské tolary, předchůdci dolaru. Kostel sv. Jáchyma postaven v letech 1534–1540 jako první ryze protestantský kostel na světě. Dochovala se řada cenných staveb z 16. st. Od r. 1906 první radonové lázně na světě.

Silbermetropole des Erzgebirges (gegr. 1516), in den 1530er Jahren größter Silberproduzent der Welt. In der Königlichen Münze Prägung des berühmten Joachimstalers, des Dollar-Vorgängers. Joachimskirche (1534-1540), die weltweit erste rein protestantische Kirche. Erhalten haben sich viele kostbare Bauten aus dem 16. Jh., ab 1906 erstes Radonbad der Welt.

2) Štola Leithund / Leithund Stolln

Ústí štoly z 16. st., klenák na mladším kamenném portálu nese letopočet 1852.

Mundloch aus dem 16. Jh., Schlussstein am jüngeren Steinportal mit der Jahreszahl 1852.

3) Důl Svornost a Štola č. 1 / Grube Einigkeit, Stolln Nr. 1

Původně stříbrný důl Svornost (1518/1530) se od pol. 19. st. stal prvním dolem na světě, kde se ve velkém těžily uranové rudy. Z nejhlubšího, 12. patra (500 m) je čerpána radonová voda pro potřeby lázní. Nedaleká, veřejnosti přístupná Štola č. 1 z let 1952–1953 dokládá těžbu uranových rud po 2. světové válce. Nad dolem Svornost se nacházel neblaze proslulý pracovní tábor, dnes součást naučné stezky Jáchymovské peklo.

Ursprünglich Silbergrube Einigkeit (1518-1530), ab Mitte des 19. Jhs. weltweit erster systematischer Uranabbau. Aus der tiefsten (12.) Sohle (500 m) wird bis heute Radonwasser für Kurzwecke gepumpt. Unweit von hier zeugt der Besucherstolln Nr. 1 (1952-1953) vom Uranabbau nach dem 2. WK. Über der Grube Einigkeit befand sich das berühmt berüchtigte Arbeitslager, heute Teil des Lehrpfads Die Höhle von Jáchymov.

4) Hrad Freudenstein / Burg Freudenstein

Pozdně gotický hradek vystavěný majiteli Jáchymova, hraběcí rodinou Šliků, v letech 1517–1520 k ochraně města a dolů, zničen za třicetileté války. Dochovala se hradní věž a věž zvaná Prachárna, která od 18. st. sloužila k uschovávání střeliva pro doly.

Spätgotische Burg, 1517–1520 errichtet von den Besitzern von Joachimsthal, der Grafenfamilie Schlick, zum Schutz von Stadt und Gruben; im Dreißigjährigen Krieg zerstört. Erhalten sind Burgturm und Pulverturm (ab dem 18. Jh. lagerte hier Sprengstoff für die Gruben).

5) Důl Josef / Grube Josef

Původně stříbrný důl založený krátce po vzniku Jáchymova pod jménem Helena Huber, v r. 1779 přejmenován na důl císaře Josefa. V r. 1948 obnoven k těžbě uranu, 470 m

hluboká šachta s ocelovou těžní věží dodnes slouží jako větrací šachta dolu Svornost.

Silbergrube, gegründet kurz nach der Gründung Joachimsthal unter dem Namen Helena Huber, 1779 in Kaiser-Josef-Grube umbenannt. 1948 für Uranabbau erneuert, 470 m tiefer Schacht mit stählernem Förderturm dient bis heute als Lüftungsschacht der Grube Einigkeit.

6) Štola Fundgrübnr / Fundgrübnr Stolln

Ústí štoly s kamenným portálem je místem prvního nálezu stříbrných rud v Jáchymově (1516), který předznamenal založení města.

Mundloch des Stollns mit Steinportal, Ort des ersten Silberfunds in Joachimsthal (1516), der die Gründung der Stadt zur Folge hatte.

7) Kostel Věch svatých / Allerheiligen Kirche

Hrázděný kostel, nejstarší stavba Jáchymova (1516–1520), v interiéru dochovány náhrobky jáchymovských mincmistrů a těžařů.

Umgebendekirche, ältester Bau in Jáchymov (1516–1520), mit Grabplatten der Joachimsthaler Münzmeister und Grubenbesitzer.

8) Dědičná štola Daniel / Erbstolln Daniel

Dnes zakryté ústí stále funkční dědičné štoly Daniel, nejdůležitější odvodňovací štoly jáchymovského revíru, založené v roce 1560. Její délka přesáhla 10 km. *Heute zugedecktes Mundloch des immer noch betriebenen Erbstollns Daniel, wichtigster Entwässerungsstolln des Jáchymover Reviers. Gegründet 1560, damalige Länge: über 10 km.*

9) Důl Bratrství / Grube Bratrství

Původně stříbrný důl z 16. st. (Štola saských šlechticů), ve 20. st. těžba uranu. V podzemí úložiště radioaktivního odpadu. *Silbergrube aus dem 16. Jh. (Sächsisch Edelleutstolln); im 20. Jh. Uranabbau. Untertage-Endlagerstätte für Atommüll.*

10) Štola Václav / Wenzel Stolln

Kamenný portál nejhlubší štoly neklidského revíru. *Steinportal des tiefsten Stollns des Reviers Unruh.*

11) Štola Schönerz (Krásná ruda) / Schönerz Stolln

V 16. a 19. st. hlavní štola neklidského revíru. Byla ražena k severu k Božímu Daru v délce asi 1,2 km, její ústí dnes zakrývá zasněžovací zařízení.

Im 18. und 19. Jh. Hauptstolln des Reviers Unruh. Wurde 1,2 km nach Norden in Richtung Boží Dar vorgetrieben; Mundloch wird heute von Beschneiungsanlage verdeckt.

12) Štola Unruh (Neklid) / Stolln Unruh

Zabořené ústí přes 1 km dlouhé štoly, která byla v provozu od r. 1543 až do 19. st. Od štoly vedl příkop, který přiváděl vodu až k dolu Svornost v Jáchymově.

Eingestürztes Mundloch des über 1 km langen Stollns;

von 1543 bis zum 19. Jh. in Betrieb. Vom Stolln führte ein Graben, der Wasser bis zur Grube Einigkeit in Joachimsthal leitete.

13) Klinovec / Keilberg

Nejvyšší vrchol Krušných hor (1 244 m) s rozhlednou z roku 1884. Významné středisko zimních i letních sportů. *Höchster Berg im Erzgebirge (1 244 m) mit Aussichtsturm (1884). Beliebt bei Sportlern in Winter und Sommer.*

14) Štoly Gegenbau a Dürrenschönberger / Gegenbau und Dürrenschönberger Stolln

V polovině 19. st. propojené štoly, sloužily jako tunel převádějící vodu z údolí Stišněného potoka do Jáchymova, k jámě a úpravě dolu Svornost. *Mitte des 19. Jhs. in Verbindung gebrachte Stolln; die als Rösche für Zuführung des Wassers aus dem Stišněný-Bach nach Jáchymov, zum Schacht und zur Aufbereitungsanlage der Grube Einigkeit, dienten.*

15) Městský rybník / Stadtteich

Báňský rybník vybudovaný v r. 1552 jako zdroj vody pro důl Svornost. Hráz rybníka je od r. 1981 protřena. *Bergbauteich, angelegt 1552 zur Wasserversorgung der Grube Einigkeit. Teichdamm seit 1981 gebrochen.*

16) Seidlův rybník / Seidlteich

Báňský rybník vybudovaný v polovině 18. st. jako zdroj vody pro důl Svornost a další doly. *Berbauteich, angelegt Mitte des 18. Jhs. zur Wasserversorgung der Grube Einigkeit u.a.*

17) Důl Eduard / Grube Eduard

Velký odval a částečně dochované provozní budovy uranového dolu z 50. let 20. století. Dnes biatlonové středisko. *Große Halde und Betriebsgebäude der Urangrube aus den 1950er Jahren, heute Biathlonzentrum.*

18) Horký rybník / Heinzentteich

Báňský rybník s mohutnou hrází vybudovaný okolo roku 1540 jako zdroj pohonné vody pro vodní kolo na dole Eliáš, od poloviny 19. st. byla voda odtud vedena příkopem na turbínu dolu Werner (Rovnost).

Bergbauteich mit gewaltigem Deich, ca. 1540, Reservoir für das Aufschlagwasser für das Wasserrad der Grube Elias; ab Mitte 19. Jh. wurde das Wasser durch einen Graben auf die Turbine der Grube Werner (Rovnost) geleitet.

19) Důl Eliáš / Eliaszeche

Stříbrný důl z r. 1541, jeden z nejvýznamnějších v Jáchymově. Po r. 1945 probíhala v okolí rozsáhlá těžba uranu, kterou připomíná mohyla na paměť skautů vězněných ve zdejších pracovních táborech. *Eine der bedeutendsten Silbergruben in Joachimsthal, gegr. 1541. In der Umgebung nach 1945 Uranabbau im großen Maßstab; Grabhügel zum Gedenken an die in den hiesigen Arbeitslagern inhaftierten „Skauten“.*

20) Důl Rovnost / Grube Rovnost

Nejhlubší šachta v Jáchymově (667 m), zaražená v r. 1792 k těžbě stříbrných rud (původně pod jménem Rudolf, od 1850 Werner), po r. 1945 rozsáhlá těžba uranu, u šachty se nacházel velký pracovní lágr. *Tiefster Schacht in Jáchymov (667 m), 1792 vorgetrieben zum Abbau der Silbererze (anfänglicher Name: Rudolf, ab 1850: Werner). Nach 1945 umfangreicher Uranabbau; beim Schacht befand sich ein großes Arbeitslager.*

21) Haldové a pinkové tahy / Halden- und Pingenzüge

Jedinečná hornická krajina s desítkami odvalů a pinek na vzájemně se křížících stříbrných žilách dobývaných od 20. let 16. st. *Einzigtartige Bergbaulandschaft mit zig Halden- und Pingenzügen auf den sich kreuzenden Silbergänge, die ab den 1520er Jahren abgebaut wurden.*

22) Žíla Schweizer / Schweizergang

Téměř 2 km dlouhé pásmo pinek a odvalů na žíle Schweizer objevené v r. 1526, jedné z nejbohatších stříbrných žil v Jáchymově. *Fast 2 km langer Pingen- und Haldenzug auf dem 1526 entdeckten Schweizergang, einem der reichsten Silbergänge in Joachimsthal.*

23) Mariánská / Mariasorg

Bývalé poutní místo u kostela sv. Marie z r. 1699 a kapucinského kláštera z pol. 18. st., zbořených v r. 1965. Po roce 1945 sídliště pro horníky uranových dolů, dnes rekreační středisko.

Früherer Wallfahrtsort an Marienkirche (1699) und Kapuzinerkloster (Mitte 18. Jh.), 1965 abgerissen. Nach 1945 Siedlung für Bergarbeiter der Urangruben, heute Erholungszentrum.

24) Důl Adam / Grube Adam

Mohutný odval hlaušiny u někdejšího uranového dolu Adam. *Gewaltige Abraumhalde bei der ehemaligen Urangrube Adam.*

25) Haldy uranových dolů / Halden der Urangruben

Obrovské haldy uranových dolů na svahu Eliášského údolí, naproti rozvážená halda uranového dolu Eva. *Riesige Halden der Urangruben am Hang des Elias-Tals, gegenüber die Halde der Urangrube Eva.*

26) Důl Barbora / Grube Barbora

Nejvýše položený uranový důl jáchymovského revíru (956 m) s 428 m hlubokou šachtou, z provozních budov a okolního pracovního tábora se dochovaly jen malé zbytky. Odval pod dolem je zpracováván na drené kamenivo. *Höchstgelegene Urangrube des Jáchymover Reviers (956 m) mit 428 m tiefem Schacht; von Betriebsgebäuden und umliegendem Arbeitslager sind nur kleine Reste erhalten. Halde unterhalb der Grube wird zu zerkleinertem Steingut verarbeitet.*

Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung. Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj.

Ahoj osade! Hala Naubar. Interreg V A / 2014–2020

